

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

При Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України «Дорада»

Програма спеціалізованої інформаційної поїздки проекту «Німецько-український агрополітичний діалог»

на тему:

«Зміна клімату та адаптація до зміни клімату в сільському, лісовому та рибному господарстві»

9. - 13.09.2019, Берлін, Кведлінбург, Магдебург, Брауншвайг, Потсдам

Головні цілі та теми:

- Моніторинг проявів зміни клімату та наслідків для сільського, лісового та рибного господарств;
- Розробка та впровадження заходів з адаптації до зміни клімату на федеральному рівні Німеччини, а також на рівні федеральних земель та регіональних управлінь сільського господарства.

Учасники:

- Міністерство аграрної політики та продовольства України – 3
- Міністерство екології та природних ресурсів – 1
- Український гідрометеорологічний центр, відділ агрокліматології - 1
- Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України – 1
- Асоціація об'єднаних територіальних громад - 1
- Інститут агроєкології та природокористування НААНУ– 1

Понеділок, 9 вересня:

- 14:30 Прибуття в Берлін, аеропорт Тегель
- 15:00-15:30 Трансфер автобусом до **Федерального міністерства продовольства та сільського господарства** (BMEL)
Вітасмо в Берліні! – технічна інформація з приводу тематичної інформаційної поїздки проекту «Німецько-український агрополітичний діалог»
- 15:45-17:00 **Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства**
[Website Klimaschutz/Klimawandel](#)
Адреса: Вільгельмштрассе 54, 10117 Берлін, вхід на Französische Str. 2.
– вітальне слово пана Вакера, керівника підрозділу 62
– зустріч з пані Ріхтер, відділ 521: сталість та запобігання зміні клімату
«Моніторинг наслідків зміни клімату, розробка й імплементація заходів з адаптації до зміни клімату в рамках Національної Стратегії Німеччини»
- 17:15-18:00 Трансфер автобусом до готелю [pentahotel Berlin Köpenick](#)
Адреса: Грюнауерштрассе 1, 12557 Берлін
- 19:00 Спільна вечеря – на запрошення АПД (за участю представників BMEL та GFA)
- 21:30 Повернення в готель, пішки

Вівторок, 10 вересня:

- 8:00-9:00 Виселення з готелю та трансфер до **громадської організації в Берліні: Кліма-Альянс**
<https://www.klima-allianz.de/themen/agrarwende/>
Адреса: Інваліденштрассе 35, 10115 Берлін
- 9:00-10:45 Зустріч з пані К. Гільдебрандт
«Роль екологічних громадських організацій в розробці та імплементації заходів з адаптації до зміни клімату»
- 11:00-12:00 Перерва на обід, в центрі Берліну
- 12:00-15:00 Трансфер автобусом до підприємства **«Ной-зееланд Аграр ГмбХ»**
- 15:00-17:00 **Відвідування підприємства «Ной-зееланд Аграр ГмбХ»**

Підприємство з рослинництва, конярства; наявність біогазової установки; практичний досвід впровадження точного землеробства

- представлення підприємства
- огляд підприємства

Адреса: Шілештрассе 10, 06463 Фалькенштайн/Гарц

17:00-17:30 Трансфер автобусом в готель [Hotel Acron in Quedlinburg](#)

Адреса: Гартенштрассе 44А, 06484 Кведлінбург

Середа, 11 вересня:

8:10-8:30 Трансфер автобусом до **Інституту Юлія Кюна – Федерального дослідного інституту сільськогосподарських культур**

<https://www.julius-kuehn.de/en/resistance-research-and-stress-tolerance/>

Адреса: Ервін-Баур-штр. 27, 06484 Кведлінбург

8:30-12:00 ***Відвідування Інституту дослідження стійкості та стресовитривалості***

- презентація Інституту Юлія Кюна (проф. Др. Ордон)
- ґрунтування пшениці та ячменю (Гвендолін Венер)
- розвиток селекції пшениці, високопропускна фенотипізація генетичних ресурсів (Гольгер Цетче, Ульріке Бойкерт, Альбрехт Зерфлінг)
- віруси ріпаку та злаків, попелиці/цікади як переносники інфекції (Торстен Віл)
- гіперспектральна система візуалізації, теплиця (Альбрехт Зерфлінг)
- Keeping of aphids/ cicada as vectors, greenhouse (Торстен Віл)
- презентація теплиці та інших проектів з акцентом на садові культури (Штефані Ган)

12:00-12:30 Обід в їдальні інституту

12:30-13:30 Трансфер автобусом до **Міністерства навколишнього середовища, сільського господарства та енергії землі Саксонія-Ангальт**

<https://mule.sachsen-anhalt.de/energie/klimawandel/>

Адреса: Ляйпцігер штрассе 58, 39112 Магдебург

14:00-17:00 ***«Моніторинг наслідків зміни клімату, розробка та імплементація заходів з адаптації до зміни клімату на рівні федеральної землі Саксонія-Ангальт»***

- Привітання від пана держсекретаря Регда
- представлення учасників

- представлення Стратегії адаптації до зміни клімату з фокусом на сільське та лісове господарство. Обговорення Стратегії
- перерва на каву, привітання від заступника бургомістра Нічке
- виступ представника канцелярії міжвідомчої робочої групи з кліматичних питань
- індикатори адаптації та їхній моніторинг. Обговорення

17:30 Трансфер автобусом до мотелю [Motel One Magdeburg](#)
Адреса: Домплац 5, 39104 Магдебург

19:30 Вечеря в [Italiener „La Piazza“](#) на запрошення АПД за участю представників м. Магдебург (пан Нічке, заступник бургомістра з економічних та міжнародних питань)

Четвер, 12 вересня:

8:30-10:00 Трансфер автобусом до **Тюнен-Інституту, Федерального дослідного інституту сільських територій, лісу та рибного господарства**
<https://www.thuenen.de/de/ueber-uns/struktur/stabsstelle-klima/>
Адреса: Бундесаллее 49, 38116 Брауншвайг

10:00-12:00 Зустріч з пані Клаудія Гайдеке, відділ із запобігання зміни клімату

Бріфінг на теми:

- ***Дослідження Тюнен-Інституту з питань зміни клімату***
- ***Вплив зміни клімату на сільське, лісове та рибне господарство***

12:00-13:00 Обід в їдальні Тюнен-Інституту

13:00-13:15 Перехід пішки до **Центру агрометеорологічних досліджень (ЦАМД)**
Німецького Гідрометеорологічного центру
<https://www.dwd.de/DE/derdwd/standorte/niederlassungen/braunschweig.html>
Адреса: Бундесаллее 33, 38116 Брауншвайг

13:15-15:30 Зустріч з Матіасом Гербстом, керівником Центру агрометеорологічних досліджень
«Презентація Німецького Гідрометеорологічного центру з фокусом на завдання агрометеорологічних досліджень»

- відвідування демо-полів та лабораторій

15:30-18:30 Трансфер автобусом до готелю [MAXX Hotel Sanssouci](#)
Адреса: Алея Сансучі 1, 14471 Потсдам

П'ятниця, 13 вересня:

- 8:00-8:30 Трансфер автобусом до **Інституту з питань аграрної техніки і біотехнологій Співтовариства Лейбніца (АТБ)**
Адреса: Max-Eyth-Allee, 14469 Потсдам
- 8:30-11:30 Відвідування Інституту та зустріч з
– пані Хелене Фолтан – референтом з питань зв'язків з громадськістю та пресою
Презентація АТБ (структура та організація досліджень, дослідницька програма в сфері зміни клімату)
– паном Др. Андреасом Майєром-Ауріхом – відділ оцінювання технологій та кругообігу речовин
Запобігання зміні клімату та адаптація до зміни клімату в сільському господарстві
– N.N.
Представлення окремих тематик досліджень, пов'язаних із кліматом:
- Біовугілля з с/г залишків: вплив на ґрунт та CO₂-Sequestrierung
  - тваринництво та викиди, екологічно безпечне управління застосуванням добрив
  - тополя, верба, робінія: безпечне для клімату виробництво енергоносіїв зі швидкоростучих дерев
- 11:30-12:20 Обід в їдальні інституту
Трансфер до аеропорту Берлін-Тегель
- 15:20 Виліт до Києва
- 18:25 Прибуття в Київ

Контактні особи:

УКР делегація:

АПД: Юлія Огаренко, Олексій Жаравін

ІАК: Пеггі Гюнтер

Учасники:

№	Прізвище Ім'я	Відомство	Функція
1	Альшанова О.О.	МАПП	Заступник директора Департаменту аграрної політики та сільського господарства
2	Сеперович Н.В.	МАПП	Державний експерт експертної групи стратегічного планування

			Директорату стратегічного планування та євроінтеграції
3	Сухомлин Л.В.	МАПП	Заступник директора Департаменту аграрної політики та с/г - начальник управління рослинництва, насінництва, садівництва та виноградарства
4	Чиженко М.І.	Мінекології	Начальник відділу кліматичної політики та звітності Департаменту з питань зміни клімату та збереження озонового шару
5	Адаменко Т.І.	Український гідрометеорологічний центр	Начальник відділу агрометеорології
6	Бакун Ю.О.	НАСДСУ «Дорада»	Виконавчий директор
7	Близнюк А.	Асоціація ОТГ	Модераторка секторальної платформи "Місцевий економічний розвиток та інвестиції"
8	Коцовська К.В.	Інститут агроєкології та природокористування НААНУ	Завідувач відділу екотоксикології

Важливі телефонні номери:

Посольство України в Берліні: +49-30-2888-7214
Виклик Поліції: 110
Виклик Пожежної служби та Швидкої медичної допомоги: 112